

ДОДАТОК № 1

ЯК ПЕРЕЙТИ НА УКРАЇНСЬКУ?

1. Не боятися робити помилки!

2. Дивитися фільми українською

3. Слухати більше української музики

4. Читати книги українською

5. Знайти собі друга/подругу, що погодиться з вами разом переходити на українську

6. Почати писати українською в соцмережах

7. Почати говорити українською з касирами, службами обслуговування та незнайомцями

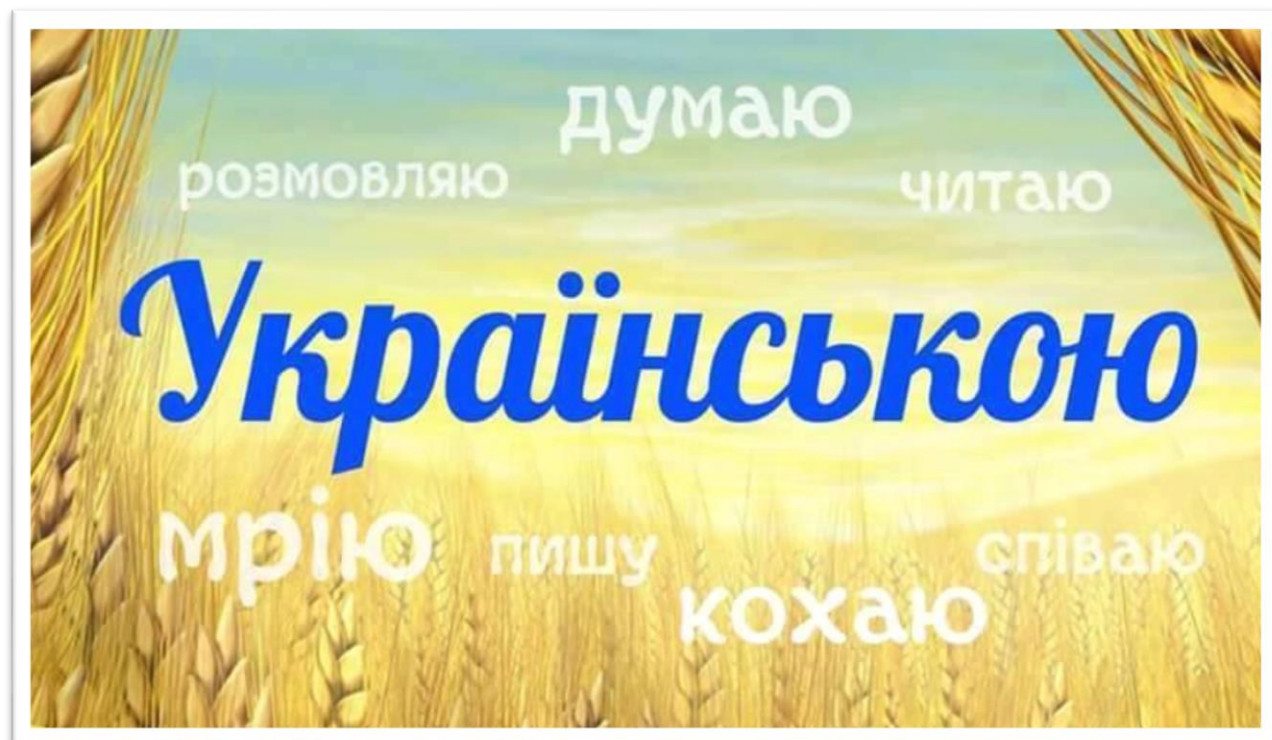
8. Почати говорити українською у сім'ї

9. Почати говорити українською на роботі

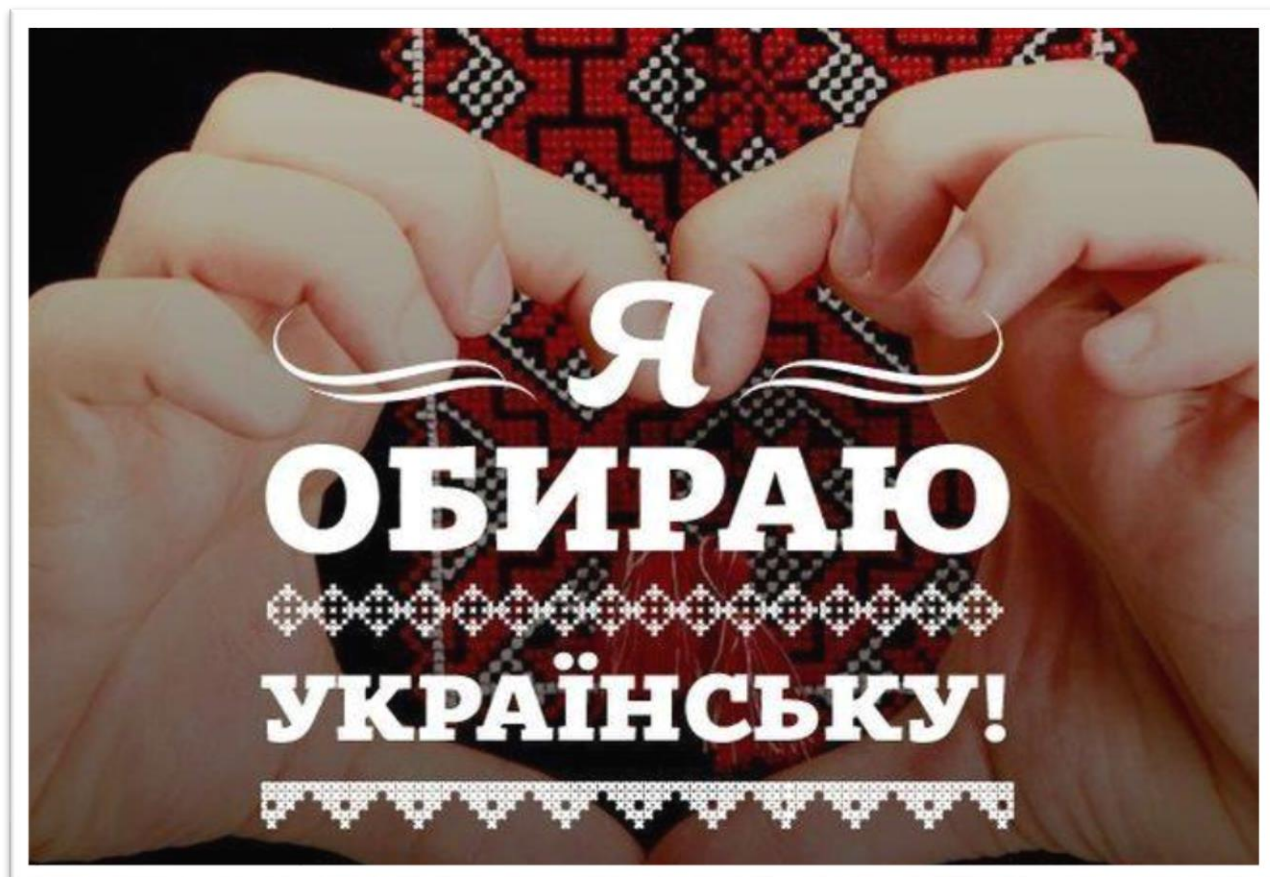

10. Почати говорити українською з друзями

**Кожне слово
українською -
цеглинка у фундаменті
держави**

Якою мовою виховаєш дитину,
таку країну вона і буде любити

**ЗБЕРІГАЙ СПОКІЙ
І ГОВОРИ
УКРАЇНСЬКОЮ**

СЛУХАЙ УКРАЇНСЬКЕ!

Шляхтіна Ксенія©2015

Знайдіть ТЕПЛІ слова для своїх рідних!

Привітність, чемність, уважність необхідні всім. Удома, в громадських місцях, на роботі, з друзями, РІДНИМИ.

Теплі, щирі стосунки народжуються в РОДИНІ. Звертаючись до рідних і близьких, ми виявляємо їм свою любов і пошану.

Українська мова дуже багата на теплі, лагідні, пестливі ЗВЕРТАННЯ.

- ✓ Бабусю, бабусенько, бабуню, бабусечко.
- ✓ Дідусю, дідусеньку, дідуню.
- ✓ Мамо, матусю, матусенько, неню, ненько, мамко.
- ✓ Тату, татусю, татусеньку, таточку.
- ✓ Братику, братоньку, браточку, братцю, братіку, братічку, братку, братуню, братусю, братусику.
- ✓ Сестро, сестричко, сестронько, сеструню, сестриченько.
- ✓ Доню, донечко, доненько, доньцю, доцю.
- ✓ Сину, синочку, синку, синоньку.
- ✓ Дядю, дядечку.
- ✓ Тітусю, тіточко, тітонько, тітуню, тітусенько, тітусечко, тітуньцю.

Поєднуючи звертання з означеннями **ЛЮБА, ЛЮБИЙ, МИЛИЙ, ЗАЙЧИКУ, ПТАШЕЧКО, ЛЯЛЕЧКО, ГОЛУБОНЬКО, ЗОЛОТЦЕ, СЕРДЕНЬКО, ЛЕБЕДОНЬКО, КВІТОНЬКО**, надаємо ще більшої теплоти, ніжності.

Ніжністю віє й від пестливих імен, наприклад:
Олю, Олечко, Оленько, Олюню, Олюнько;
Михайлику, Михасю, Михасику.

Знайдіть ТЕПЛІ слова для своїх рідних!

А як Ви звертаєтеся до своїх рідних і близьких?

Хочеш захистити мову?

ГОВОРИ УКРАЇНСЬКОЮ

«Простір свободи», www.dobrovol.org

Інфографіка: ТЕМУ.org.ua

Хочеш захистити мову?

НАЛАШТУЙ МОВУ САЙТІВ ТА ТЕХНІКИ

«Простір свободи», www.dobrovol.org

Інфографіка: ТЕМУ.org.ua

Хочеш захистити мову?

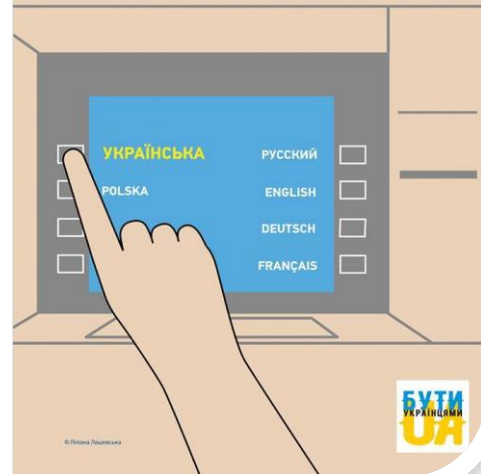
СПІЛКУЙСЯ УКРАЇНСЬКОЮ З ВЛАДОЮ ТА СЕРВІСНИМИ СЛУЖБАМИ

«Простір свободи», www.dobrovol.org

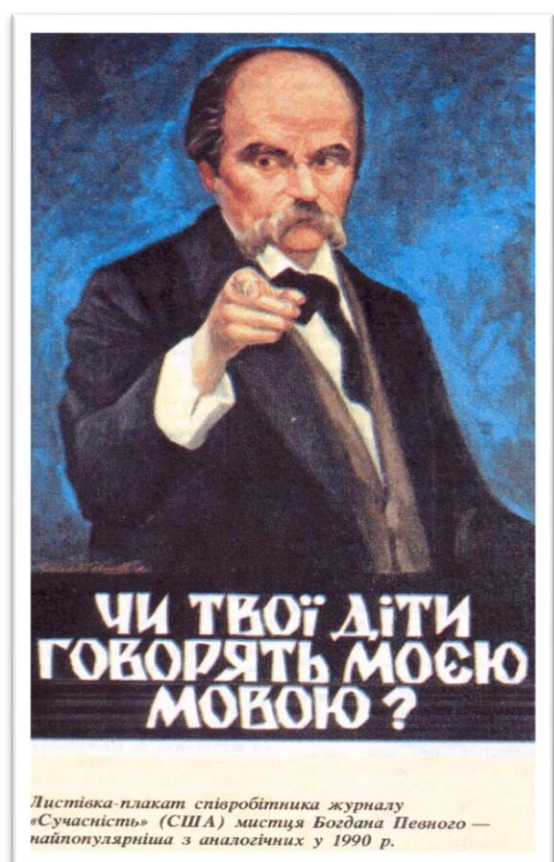
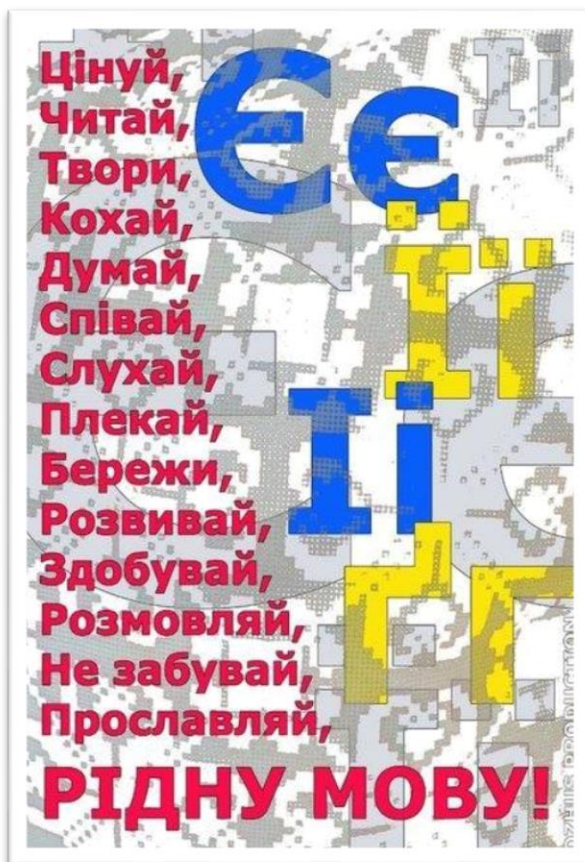
Інфографіка: ТЕМУ.org.ua

ОБЕРИ УКРАЇНСЬКУ

© Політика Розвитку

EU4UA
Україна

Неправильно — Правильно

вітальна адреса — **вітальний адрес**
все рівно — **все одно**
по жовтень включно — **до жовтня включно**
приносити шкоду — **завдавати шкоди**
втягти в роботу — **залучити до роботи**
звертатися за допомогою — **звертатися по допомогу**
приступати до праці — **ставати до праці**
рух шестидесятників — **рух шістдесятників**
книжна торгівля — **книжкова торгівля**
вибрати представника — **обрати представника**
висока ступінь — **високий ступінь**
носити характер — **мати характер**
міжнародне положення — **міжнародне становище**
переписуватися — **листуватися**
прикласти зусилля — **докласти зусиль**
термін витікає — **термін минає (закінчується)**
зав'язати платочки — **пов'язати хустинки**
завіряти у своїй повазі — **запевняти у своїй повазі**
протирічити собі — **суперечити собі**
товарообіг складає — **товарообіг становить**
відняло язик — **відібрало мову**
прийшло в голову — **спало на думку**
плодючі чорноземи — **родючі чорноземи**
об'явлений конкурс — **оголошений конкурс**
в кінці кінців — **кінець кінцем**
недовподоби — **не до вподоби**
внедовзі — **невдовзі**
в самий раз — **якраз**
всеціло — **цілком**
навідмаш — **навідліг**
невпопад — **не до ладу**

Неправильно — Правильно

більше року — **більш як рік**
всякий раз — **щоразу**
восьмеро окулярів — **вісім пар окулярів**
в скорому часі — **невдовзі**
даром потратив час — **даремно згаяв час**
до краю стомлений — **вкрай стомлений**
неув'язки — **непогодженості**
лиш тільки — **як тільки, тільки-но**
ріст зарплати — **зростання зарплати**
ріст обсягів виробництва — **нарощування обсягів виробництва**
ріст пожеж — **збільшення кількості пожеж**
ріст авторитету — **зростання авторитету**
хлопець був високого росту — **високий на зріст**
гірше всього — **найгірше**
в силу обставин — **через обставини**
будемо відвертими — **будьмо відверті**
інша половина — **друга половина**
з іншого боку — **з другого боку**
непростима — **непрощенна**
безвідповідальність — **безвідповідальність**
тим не менше — **і все ж, однак, разом з тим**
обездолений — **знедолений**
попутно зазначив — **принягідно зазначив**
швидше всього — **найімовірніше**
первинні відомості — **початкові відомості**
постільки, оскільки — **остільки, оскільки**
пожилий — **старшого віку, в літах**
в самий раз — **якраз**
упадок — **занепад**
у тому числі — **зокрема**
помітка — **позначка**
пополам — **навіліл**

Антисуржик

візов — **виклик**
включатель — **вимикач**
включати світло — **вимикати світло**
вийти зі скрутного становища — **зарадити собі в скруті**
виключний — **винятковий, надзвичайний**
вилка — **виделка**
вині мати — **виймати**
виносливий — **витривалий**
винуватий — **винний**
виписка з протоколу — **витяг з протоколу**
вип'ялити очі — **витріщити (вирячити, вилупити) очі**
висказуватися — **висловлюватися**
вичеркувати — **викреслювати**
віддихати — **відпочивати**
відзив — **відгук**
відказуватися — **відмовлятися**
відклонити пропозицію — **відхилити пропозицію**
відложити засідання — **відкласти засідання**
відмінити — **скасувати**
від несподіванки — **з несподіванки**
відношення — **в залежності від змісту: стосунки, взаємини**
відповідно з постановою — **відповідно до постанови**
відправна точка — **початок**
від радості — **з радості**
відсутність, відсутній —
відсутній (про людей), брак, бракує (про речі)
відшепенець — **відступник**
відток — **відплив**
від часу до часу — **час від часу**
відчислення — **відрахування**
відчитатися — **прозвітувати**

Антисуржик

двухкомнатний — **двокімнатний**
дебошир, дебоширство — **бешкетник, бешкет**
день за днем — **день у день**
девочка — **дівчина, дівчинка**
дедушка — **дідусь, дідуньо**
детська коляска — **дитячий візок, візочок**
детська площадка — **дитячий майданчик**
детський приют — **дитячий будинок, сиротинець**
диван-кровать — **диван-ліжко**
диву даєшся — **не надивуєшся**
дира, дирка — **діра, дірка**
диктовка — **диктування**
дискутирувати — **дискутувати**
дишло — **дишель, дишля**
діватися — **щезати, зникати**
дітище — **дитя, виплід, плід**
для вигляду — **про (людське) око, для годиться**
для наглядності — **для унаочнення (виразності)**
дневальний — **днювальний**
добавити — **дати**
добавляти — **додавати**
добавочний — **додатковий**
довірність — **доручення**
довірчивий — **довірливий**
до востребовання — **до запитання**
договоритися — **домовитися, дійти згоди**
долгосрочний — **довгостроковий, довготерміновий**
доказувати теорему — **доводити теорему**
долг — **обов'язок**
дозировка — **дозування**
доклад — **дововідь, повідомлення**
докладувати — **дововідати**

Антисуржик

должність — посада
дома — вдома
до оснoвання — вщент
дорожка — доріжка, хідник
доска — дошка
досточка — дощинка, дощечка
до цих пір — досі
дочурка — донечка
дрожді — дріжді
другим разом — іншим разом
друг друга знати — один одного знати
друг — товариш або друга
дрябла шкіра — в'яла шкіра
дубльонка — шкірянка
дьоргати — шарпати
Екіпіровщик — Екіпірувальник
Єдинодушно — Одноставно
ежев'яка — ожина
еле — ледве
Жалоба — Скарга
жарений — смажений
жарке — печення
жати (на кнопки) — тиснути (на кнопки)
железнодорожний — залізничний
железнодорожник — залізничник
желудок — шлунок
жемчужний — перловий
жемчуг — перли
жесть — бляха
жестяний — бляшаний
жжoга — печія
живопис — малярство

Антисуржик

головокружіння — запаморочення
голоьод — ожедедиця
горбушка — окрасць, окрайчик, крайчик, цілушка
горка — гірка
горлишко — горлечко
горнична — покоївка
горніст — сурмач
город — місто
городський — міський
горсть — жменя, пригоршня
горшок — горщик
госпіталь — шпиталь
гостинниця — готель
готовити — готувати
градусник — термометр
гражданський одяг — цивільний одяг
гребішок — гребінчик
гречневий — гречаний
Гриша, Гріша — Грицько, Грицунь
грудінка — грудинка
гружчик — вантажник
грузити — вантажити
грузовик — вантажна машина, вантажівка
грязний — брудний
грязнуля — бруднуля, замазура
грязь — бруд, болото
гусиний — гусячий
двоєчник, двоїчник — двійкар або двієчник
дальнoбойний — далекобійний
дважди — двічі, два рази
два роки назад — два роки тому
дворнік — двірник

Антисуржик

замешкатись — забаритись
заніматися — займатися
за останній час — останнім часом
запущений —
занедбана людина, занехаяний садок, занедбані справи
запчасти — запчастини
засипати пізно — засинати пізно
заслугує уваги — вартій уваги
заставляти — примушувати
застінок — катівня
захлопнути двері — зачинити (затріснути) двері
зачот — залік
заявитися — прийти, прибути
зберкаса — ошадкаса
зберкнижка — ошадкнижка
зболтати — збовтати
зборочний — складальний
зверхплану — понад план
звонити — дзвонити
згідно наказу — відповідно до наказу
згідно розпорядження — згідно з розпорядженням
здавати собі відчит — здавати собі справи, всвідомлювати
здавати іспит — складати іспит
задача з суми — решта
здійснити вплив — вплинути
з достоїнством — з гідністю
землеробство — хліборобство, рілляництво
землероб — хлібороб, рілляник, ратай
земляніка — суніця
зеркало — дзеркало
зимній — зимовий

Антисуржик

вішалка — вішак
в його честь — на його честь
в кінці кінців — зрештою, врешті решт, кінець кінцем
включати світло — вмикати світло
вкрутову — навколо, по колу
вмішуватися — втручатися
внештатний — позаштатний
внедряти — впроваджувати
водочний — горілочаний
возраст — вік
волни — хвилі
волокита — тяганина
воплощати — втілювати
воротнік — комір
воротничок — комірець
восемдесят — вісімдесят
воспитувати — виховувати
в остаточному рахунку — у кінцевому підсумку
в певній мірі — певною мірою
в повній мірі — повною мірою
вредний — шкідливий
вроді — як, ніби, на зразок
втратив свідомість — знепритомнів, зомлів (вмлів)
Гардеробщица — Гардеробниця
гвоздь — цвях
главний — головний
гладити (білизну) — прасувати (білизну)
говядина — яловичина, воловина
глазний — очний
глиба — брила
головка — голівка

ТОРГІВЛЯ — I

Неправильно — Правильно

Буханка хліба — **Хлібина, буханець хліба**
 Нижня білизна — **Спідня білизна**
 Обезжирене молоко — **Знежирене молоко**
 Обивочна тканина — **Оббивна тканина**
 Магазин працює з 10.00 по 19.00 —
Магазин (крамниця) працює від 10.00 до 19.00
 Магазин закритий — **Магазин зачинений**
 Переучот — **Переоблік**
 Де ваша продавщиця? — **Де ваш продавець?**
 Зараз перерив — **Зараз перерва**
 Купля—продажа — **Купівля—продаж**
 Два продавця, але одна чередь — **Два продавці, але одна черга**
 Продали товар зверх плану — **Продали товар понад план**
 Там велика чередь — **Там велика черга**
 Хто крайній? — **Хто останній?**
 Виручені гроші — **Вторговані гроші, виторг**
 У вас велика виручка? — **У вас великий виторг?**
 Роцхитайся з людиною — **Розрахуйся з людиною**
 У вас товар самий дорожчий — **У вас товар найдорожчий**
 По якій ціні хліб? — **Скільки коштує хліб? По скільки хліб?**
 В продажі є мука — **У продажу є мука**
 Заплатіть за пирожене — **Заплатіть за тістечко**
 Два кілограма пряників — **Два кілограми медвічників**
 Дві—три сельодки зважте — **Прошу зважити два—три оселедці**
 То не сливки случайно? — **То не вершки?**
 Масло з осадком — **Олія з осадом**
 Курине яйце — **Куряче яйце**
 Гов'ядина — **Яловичина (воловина)**
 Згущонка — **Згущене молоко**
 Творог привезли? — **Сир привезли?**
 Посне масло — **Олія**
 Ставрида в маслі — **Ставрида в олії**

ТОРГІВЛЯ — II

Неправильно — Правильно

То не черніка, а клюква — **То не чорниця, а журавлина**
 Чи у вас можна замовити м'ясо? —
у вас можна замовити м'ясо?
 Пожалуста, дайте бутилку уксуса — **Прошу дати пляшку оцту**
 Свєкля маринована — **Замаринований буряк**
 Гов'яжа ковбаса — **Волова ковбаса**
 Чесночна приправа — **Часникова приправа**
 Гусина печінка — **Гусяча печінка**
 Грудінка по чому? — **Грудинка по скільки?**
 Покажіть підодіяльник — **Покажіть пішву**
 Наволочки там — **Пошивки там**
 Два одіяла — **Дві ковдри, два коци**
 Купіть рубашку, гарний подарок —
Купіть сорочку, гарний подарунок
 Мені з голубим воротником — **Мені з голубим коміром**
 Чудна блузка! — **Чудова блузка!**
 Брюки завеликі — **Штани завеликі**
 Вам йде ця шляпка —
Вам пасує (личить, до лица) цей капелюшок
 Купіть варежки — **Купіть рукавички**
 Носки — **Шкарпетки**
 Скільки стоїть кожна куртка? — **Скільки коштує шкіряна куртка?**
 Зимні пальта — **Зимові пальта**
 Цей платок мені більше всього подобається —
Ця хустка (хустина) мені найбільше подобається
 Вам не підходить по розміру — **Вам не підходить за розміром**
 Ткань в полосу — **Тканина в смужку**
 З білою каймою — **З білою облямівкою**
 Пляшку лікйора — **Пляшку лікеру**
 Клубничний сік — **Полуничний сік**
 Яблочний сік — **Яблучний сік**

Неправильно	Правильно
Капас дощ	Крапає дощ, накрапає дощ
до цих пір	досі
у порівнянні з	порівняно з
вирішувати проблему	розв'язувати проблему
вести себе ввічливо	поводитися ввічливо
У даний момент	Цієї миті
прийняти Конституцію	утвердити Конституцію
переписка з читачами	листування з читачами
у цьому році	цього року
кілька років назад	кілька років тому
Мені все рівно	Мені байдуже, однаково
Страждають від цього	Терплять від цього
Даром потратив час	Даремно (марно, без потреби) втратив (згаяв) час
Погіршення стану здоров'я	Погіршення стану здоров'я
Концерт пройшов	Концерт мав
з великим успіхом	великий успіх
вірна смерть	неминуча смерть
Курс долара росте	Курс долара зростає
Отримали освіту	Здобули освіту
Зір падає	Зір погіршується
здавати екзамен	складати іспит

Читача потрібно виховувати, щоденно читаючи дитині для радості. Ключем до успіху особи і суспільства є знання. Ключем до знання і ясности розуму є читання. Нахил до читання і потяг до книжок потрібно виробляти в дитинстві, читаючи дитині вголос. Наукові дослідження стверджують, що читання дитині вголос :

- забезпечує емоційний розвиток маляти, підсилює його самостановлення;
- творить міцний зв'язок між рідними і дітями;
- розвиває мову, пам'ять і увагу, вчить мислити, концентрувати увагу;
- розширює загальне знання, сприяє успішному опануванню науки в школі;
- навчає усвідомленню моральних вартостей, допомагає у вихованні;
- запобігає узалеженню від телевізора і комп'ютера.

ДЛЯ ТОГО ЧИТАЙМО ДИТИНІ 20 ХВИЛИН У ДЕНЬ ЩОДЕННО!